



بورس هفته را با چراغ سبز آغاز کرد

شاخص کل بورس در نخستین روز معاملات هفته جاری روندی صعودی داشت و بیش از ۲۶ هزار واحد افزایش یافت، در معاملات دیروز بازار سرمایه شاخص کل با ۲۶ هزار و ۵۱۶ واحد افزایش رقم یک میلیون و ۲۴۷ هزار واحد را ثبت کرد. شاخص کل با معیار هموزن نیز ۴۵۲۲ واحد افزایش یافت و رقم ۳۶۹ هزار و ۵۲۷ واحد را ثبت کرد. معامله‌گران این بازار ۷۲۰ هزار معامله به ارزش ۶۲ هزار و ۱۰۹ میلیارد ریال انجام دادند.

«وطن امروز» تأثیر اقتصادی بر جام را روی دهک‌های مختلف در آمدی بررسی کرد

توافق پولدارها

شاخص ضریب جینی پس از برجام روند صعودی داشته‌است یعنی قشر مستضعف، ضعیف تر و قشر متمول، پولدار تر شده‌اند

اذعان سازمان برنامه و بودجه:

بیشترین نفع از اجرای بر جام برای خانوار های پر درآمد بوده‌است

محمد نجار صادقی
روزنامه‌نگار اقتصادی

با آنکه پس از برجام رفاه نسبی با کاهش تورم در کشور معطوف به افزایش فروش نفت و ارزیابی گسترده برای واردات انواع و اقسام کالاها در کشور محقق شد اما بررسی‌ها نشان می‌دهد گشایش‌های ناشی از مذاکره با غرب بدون توجه به الگوی مدیریتی درون‌زا صرفاً باعث بهبود شرایط اقتصادی طبقه فرادست شده و طبقه فرودست از آن نفع کمتری داشته‌است به طوری که در همین بازه زمانی شاهد افزایش ضریب جینی و افزایش فاصله طبقاتی در کشور بودیم. این یعنی حتی اگر قبول کنیم کیک اقتصاد ایران با رشد اقتصادی بیش از ۱۰ درصد افزایش پیدا کرده باشد، اغنیاز آن بهره‌مند بوده‌اند و ثمری چشمگیر برای گروه‌های دیگر جامعه نداشته‌است. به گزارش «وطن امروز»، آمارهای مرکز آمار حاکی از آن است که پس از برجام شاهد صعود ضریب جینی در کشور بودیم به طوری که یک سال پیش از شروع مذاکرات هسته‌ای (۹۴) ضریب جینی ۲۸/۵۱ بوده که در سال‌های ۹۵ و ۹۶ به ترتیب به ۳۹ و ۳۹/۸۱ می‌رسد. این روند ادامه پیدا کرده و در سال ۹۷ به ۴۰/۹۳ رسیده‌است. به عبارت دیگر شاخص ضریب جینی در این فاصله ۶/۳ درصد رشد کرده‌است. این یعنی عواید درآمدهای نفی و رانتی بیش از اینکه به طبقه‌های فرودست برسد، باعث بهبود شرایط اقتصادی طبقه فرادست در کشور شده‌است؛ موضوعی که حالا سازمان برنامه و بودجه هم بر آن صحنه گذاشته‌است. سازمان برنامه و بودجه در مطالعه‌ای تحت عنوان «بررسی و تحلیل تغییرات رفاه مادی خانوار» آورده‌است: «طی ۲ سال پس از رفع تحریم‌ها، رفاه مادی خانوارهای شهری بین ۵ الی ۱۰ درصد بهبود یافته‌است. بیشترین اثر منفی اعمال تحریم‌های بین‌المللی بر دهک‌های پایین درآمدی به خصوص روستایی‌ها بیشترین نفع از اجرای برجام نصیب خانوارهای پر درآمد (شهری و روستایی) شده‌است. مشابه سایر مطالعات، بیشترین کاهش در سهم و مقدار اجزای مصرف خانوار در بخش خوراکی، طی یک دهه گذشته مشاهده می‌شود و این در حالی است که

بودجه
رئیس کل دیوان محاسبات کشور در گفت‌وگویی تفصیلی به چالش‌های نظام بودجه‌ریزی ایران و پیشنهادهای عملیاتی برای عبور از این موانع پرداخت. مهرداد بذریاش در این باره به تسنیم گفت: وضعیت خاص اقتصادی کشور کارا و اثربخش بودن بودجه کشور را می‌طلبد و از سوی دیگر مقام معظم رهبری منظم‌العملایی نیز بر اصلاح ساختار نظام بودجه‌ریزی کشور تأکید دارند؛ از این رو دیوان محاسبات کشور طی جلسات متعدد و با کسب نظرات متخصصان امر و صاحب‌نظران این حوزه، به آسیب‌شناسی نظام بودجه‌ریزی کشور پرداخت و مهم‌ترین آسیب‌های بودجه را احصا و در نهایت برای رفع این آسیب‌ها نظرات پیشنهادی و راهکارهای لازم را تهیه و ارائه کرده‌است.

بذریاش اظهار داشت: دیوان محاسبات کشور در ۴ بخش منابع، مصارف، شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات غیرانتفاعی وابسته به دولت و همچنین ثبات رویه، شفافیت و ساختار نهادی پیشنهادی اصلاحی را برای لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ و قانون برنامه هفتم توسعه ارائه کرده‌است، یعنی برخی اصلاحات را می‌توانیم در کوتاهمدت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ اعمال کنیم و برخی دیگر طی برنامه هفتم توسعه می‌تواند عملیاتی شود و به مرور به استقرار نظام بودجه‌ریزی مطلوب‌تر کمک کند. رئیس دیوان محاسبات تصریح کرد: عوامل بسیاری مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت که نشان می‌دهد متأسفانه آسیب‌های زیادی متوجه نظام بودجه‌ریزی کشور است که می‌توانم به نبود جامعیت، نبود تعادل و نبود شفافیت در بودجه، وابستگی بودجه به نفت و نبود شفافیت در رابطه مالی نفت و دولت، حجم بالای معافیت‌های مالیاتی، فرار مالیاتی، رشد فزاینده انتشار اوراق مالی اسلامی برای تأمین کسری بودجه،افزایش تصاعدی بدهی دولت به صندوق توسعه ملی بابت وجوه برداشتی از آن، تمرکز بر اعتبارات هزینه‌ای و عدم توجه جدی به اعتبارات بخش سرمایه‌ی و اصلاح‌های تملک دارایی‌های کشور، عدم وجود سازوکار مناسب جهت حذف هزینه‌های غیر ضرور دستگاه‌های اجرایی، عدم تحقق سیاست‌های کلی اصل ۴۴ در رعیم واگذاری‌های انجام شده، عدم اهتمام جدی دولت در تعیین تکلیف و اصلاح ساختار شرکت‌های دولتی زبان‌ده، فقدان قانون جامع و واحد درباره فرآیند تهیه، تنظیم و اجرای بودجه در کشور، چسبندگی بودجه به روندهای نادرست گذشته، عدم اجرای صحیح بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد و همچنین عدم درج بودجه

گروه اقتصادی: علیرضا صالح، رئیس

سازمان خصوصی‌سازی دیروز به طرز مشکوکی استعفا کرد. به نظر می‌رسد پشت‌پرده این اتفاق بی‌ارتباط با ارسال تقاضای خلع ید مالک هفت‌تپه به هیأت دायوری و پیگیری خروج ید مالک دشت مغان باشد. به گزارش «وطن امروز»، دیروز در ساعات ابتدایی ظهر اخباری مبنی بر عزل علیرضا صالح توسط رسانه‌های نزدیک به دولت مطرح شد. دقایقی بعد مهر گفت‌وگویی با صالح داشت که وی در آن عزل خود را نه تأیید و نه تکذیب کرد. در نهایت در دقایق پایانی روز کاری، وزارت اقتصاد در تارنمای رسمی خود خبر پذیرش استعفای صالح را منتشر کرد که در آن وزیر نیز این موضوع را پذیرفته بود. همچنین حسن علایی، عضو هیأت عامل سازمان خصوصی‌سازی به عنوان سرپرست این سازمان معرفی شد. علیرضا صالح از نیمه سال ۹۸ مسؤولیت ریاست



این طرح، نه اصلاح و نه اجرای گام‌های بعدی آن بود. مخالفت دولت با اجرای طرح هدفمندی بارانه‌ها باعث شد گام‌های دیگر این طرح که باعث عادلانه‌تر شدن توزیع یارانه می‌شد، اجرایی نشود. انتقادهای دولتمردان به این طرح در حالی مطرح می‌شد که هیچ تلاشی برای اصلاح قانون هدفمندی انجام نشد. دسته دوم اجرای سیاست‌های غلطی بود که به تشدید نابرابری منجر شد. بیشتر این طرح‌ها در قالب توزیع رانت خلاصه شد. این توزیع رانت اما در انواع مختلف انجام شد. شاخص‌ترین نمونه این توزیع رانت، سیاست ارز ۴۲۰۰ تومانی بود. دولت به بهانه کنترل قیمت ارز و مهار تورم، اقدام به تعیین دستوری نرخ ارز و توزیع آن میان افراد خاص برای تأمین نیاز وارداتی کشور کرد. تعیین نرخ غیرواقعی برای ارز باعث ایجاد جذابیت زیاد برای دریافت ارز دولتی و سوء‌استفاده از آن شد. نتیجه این سیاست، سوء‌استفاده‌های کلان عده‌ای خاص و هدررفت بخش زیادی از منابع ارزی کشور آن هم در برهه تنگنای درآمد ارزی کشور به دلیل تحریم نفتی بود.

آخرا هم دیوان محاسبات کشور، نسبت به سرنوشت نامعلوم ۴/۸ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی گزارشی ارائه داد. همین دست اقدامات البته در موضوع طرح پیش‌فروش سنگ، هم اجرا شد و نتیجه آن، خرید مقادیر بسیار زیاد سکه‌های ارزان‌قیمت توسط عده‌ای خاص و بهره‌مند شدن آنان از سودهای کلان بود.

مصدق دیگر طرح‌های تشدیدکننده شکاف طبقاتی، طرح تحول سلامت بود. این طرح که به پهنه جلوگیری از زبرمیزی و همچنین همگانی شدن بیمه درمانی در کشور اجرا شد، حجم عظیمی و بی‌حسابی از ثروت را نصیب برخی پزشکان کرد. هزینه سنگین این طرح چنان بود که هر سال بخش عظیمی از بودجه صرف تأمین هزینه‌های آن شد تا جایی که دولت دیگر توان تأمین هزینه‌های این طرح را نداشت و در نتیجه دفترچه‌های بیمه سلامت جز بیمارستان‌های دولتی در سایر مراکز درمانی

مهر یعنی عباس آخوندی به عنوان مجری آن و سیاست‌گذار مسکن کشور در رأس وزارت راه‌وشهرسازی به صدارت رسید. اهمال در تکمیل هر چه سریع‌تر واحدهای مسکن مهر از یک سو و نداشتن طرحی جایگزین برای تأمین مسکن اقشار متوسط و فرودست باعث افزایش هر چه بیشتر قیمت مسکن شد و این اقشار را برای تأمین مسکن در بریست قرار داد. رشد افسارگسیخته قیمت مسکن و اجار بها در یک سال گذشته عاقبت ناگزیر همین سیاست بود. علاوه بر مسکن مهر، طرح هدفمندی یارانه‌ها هم قربانی دیگر دولت تدبیر شهن حسن روحانی و اعضای اقتصادی کلینه‌وی از همان ابتدا با اجرای این طرح مخالفت کردند. تلاش دولت برای حذف یارانه نقدی البته در همان سال اول و در جریان فراندوم معروف شکست خورد. با این حال سیاست دولت در قبال

راهبر ده‌های رئیس دیوان محاسبات برای شفافیت بودجه ۱۴۰۰
دولت برای «رابطه مالی دولت و نفت» لایحه بدهد

سیستمی مؤیدان جدید از طریق الزام به اجزای ماده «۱۶۹» مکرر قانون مالیات‌های مستقیم مکلف باشد.

رئیس دیوان محاسبات تصریح کرد: یکی دیگر از مشکلات اساسی در بودجه کشور نبود شفافیت است. در این زمینه بهتر است سهم

سازمان هدفمند کردن بارانه‌ها از دریافتی سالان ۱۴۰۰ و مصارف مرتبط با آن در ردیف‌های مستقل و جداگانه در ارقام بودجه عمومی درج شود. قانون نحوه اعمال نظرات بر کاهش هزینه‌های غیر ضرور و جلوگیری از تحمل گزافی اصلاح شود و از سوی دیگر در بررسی و تصویب طرح «لغو احکام و مجوزهای ناظر به استثنای وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی مستلزم ذکر یا تصریح نام از شمول قوانین و مقررات عمومی» به منظور فراهم کردن زمینه ارتقای شفافیت در فعالیت‌های اقتصادی شرکت‌ها و مؤسسات مذکور و افزایش نظارت مؤثر تسریع شود.

وی ادامه داد: وابستگی بودجه به نفت، یکی از مهم‌ترین آسیب‌های نظام بودجه‌ریزی کشور است که در بیانیه گام دوم انقلاب مورد تأکید مقام معظم رهبری مظلله‌العالی قرار گرفته‌است. از طرفی در زمان حاضر رابطه مالی بین بودجه و نفت شفافیت لازم را ندارد، برای مثال در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ مبلغ حاصل از فروش میعانات گازی به پتروشیمی‌های داخلی، از منابع عمومی دولت به منابع هدفمند کردن بارانه‌ها منتقل شده‌است که این موضوع موجب نبود شفافیت و کاهش بی‌رقعی وابستگی مستقیم دولت به نفت شده‌است. بنابراین باید رابطه بین بودجه و نفت به طور شفاف مشخص شود. در همین راستا دولت می‌تواند لایحه «رطه مالی دولت و نفت» بر اساس وضعیت موجود با رویکرد قطع وابستگی بودجه به نفت را ارائه کند، همچنین حداقل ۵۰ درصد از منابع حاصل از صادرات فرآورده‌های نفتی، گاز، برق و محصولات پتروشیمی به سرمایه‌گذاری‌های جدید اختصاص یابد و از سوی دیگر

رئیس سازمان خصوصی‌سازی به طرز مشکوکی دیروز استعفا کرد

استعفا، عزل یا حذف سیاسی؟

سازمان خصوصی‌سازی را بر عهده گرفت و در این مدت با تشکیل دوباره هیأت دायوری برای دشت مغنان آن را به دولت بازگرداند و احدی که با قیمت پایین‌تر از ارزش واقعی و با وجود نبود اهلیت، به بخش خصوصی‌سازی واگذار شده

بود. در ماه‌های اخیر هم صالح در گیر موضوع خلع ید مالک هفت‌تپه بود. با وجود گزارش‌های متعدد مراکز نظارتی بر

را به هیأت دायوری ارسال کرد. بررسی‌ها نشان می‌دهد از ابتدای مسیر صالح هیچ مقاومتی در برابر خلع ید نداشته‌است، بلکه فشارها از سوی مراکز قدرت دولت به وی بوده‌است. به نظر می‌رسد زمانی که صالح نتوانست در برابر این فشارها مقاومت کند، در نهایت استعفا داده شده‌است. نکته قابل توجه دیگر مطرح شدن موضوع استیضاح وزیر اقتصاد است. هم‌اکنون کمیسیون اقتصادی مجلس درصدد است استیضاح فرهاد دژپسند، وزیر اقتصاد را کلید بزند. اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس دلیل استیضاح وزیر اقتصاد را مشکلات شرکت نیشکر هفت‌تپه و ناسلامانی‌های اقتصادی بویژه در بازار بورس می‌دانند. با توجه به جوی که در مجلس وجود دارد و افزایش تعداد امضاها، با بیش از ۷۶ امضا استیضاح وزیر اقتصاد به جریان افتاده‌است. شاید هم صالح قربانی پیش از استیضاح دژپسند شده‌است.

یکشنبه ۲۵ آبان ۱۳۹۹
وطن امروز | شماره ۳۰۷۲
اقتصادی

شفافیت

مشعل‌های آلاینده پارس جنوبی محیط‌زیست و ریه‌های مردم!



سالیان طولانی است انواع گازهای آلاینده مجتمع‌های پتروشیمی و پالایشگاهی منطقه پارس جنوبی، این منطقه را به یکی از آلوده‌ترین مناطق کشور تبدیل کرده که سلامتی مردم منطقه و کارکنان این واحدهای صنعتی را تهدید می‌کند.

بر اساس گزارش‌های دریافتی، اخیرا اخباری به گوش می‌رسد که در واپسین روزهای عمر دولت ۲ پروژه مستعجل یک ساله و ۳ ساله برای کاهش و مهار این مشعل‌سوزی‌ها تعریف شده‌است؛ گویی مسؤولان ناگهان متوجه این آسیب شده‌اند!

اما آنچه این اقدام در اصل ارزنده را در عمل شبهه‌ناک می‌کند، فرآیندهای مبهمی است که درباره این پروژه‌ها شنیده می‌شود. سؤال‌هایی وجود دارد که ذهن هر مسؤول دلسوزی را باید در این باره دچار چالش کند؛ مانند اینکه پروژه یک ساله که با ظاهر با هزینه‌ای قابل توجه تصویب شده، با کدامین سازوکار و ضمانت ارزیابی شده و به مرحله اجرا گذاشته شده یا گذاشته خواهد شد؟ پیمانکاران چگونه برگزیده می‌شوند؟ ضمانت‌های زمانی و کیفی اجرا و گارانتی پروژه به چه صورت اخذ خواهد شد؟ آیا انحصار و لابی‌گری و ترک تشریفات در این پروژه دخیل نخواهد شد؟ نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در این پروژه چه خواهد بود؟

این سسوالات از این رو مطرح می‌شود که اخباری به گوش می‌رسد که ابهاماتی را دربره‌ا اجرای این طرح ایجاد می‌کند.

۱- آیا انتخاب پیمانکاران و مجریان پروژه از طریق مناقصات بوده و در واگذاری آن دستور ترک تشریفات صادر نشده‌است؟ اگر دستور ترک تشریفات صادر شده به چه دلیل بوده‌است؟

۲- ۲۰ سال است درباره اجرای چنین طرح با اهمیتی اقدامی نشده، آیا حساسیت‌های لازم درباره رانت و تضاد منافع و ضمانت‌ها و مسؤولیت‌های بعدی دست‌اندر کاران در نظر گرفته شده‌است؟

۳- با توجه به حضور یک شرکت خصوصی در این پروژه، اگر دستور ترک تشریفات صادر شده باشد، سوالات فوق اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. آیا برخی مدیران سابق نفت و گاز که دارای قربت‌هایی در مجموعه وزارت نفت هستند، رانتی درباره برنده شدن در این پروژه ندارند؟

۴- آیا در پروژه کاهش مشعل‌سوزی مجتمع پارس جنوبی مدیرانی که خود در پرونده‌های زینمس و کوبلکو درگیر دادگاه‌های بوشهر و عسولوه هستند، نقش و ارتباط دارند؟

اخبار

افزایش ۲۲ درصدی واردات غیرقانونی سیگار

مقایسه آمارهای برآورد واردات سیگار قاچاق در ۶ ماه اول امسال با مدت مشابه سال گذشته حاکی از آن است که واردات قاچاق این کالا ۲۲/۳ درصد رشد داشته‌است. برآورد واردات سیگار قاچاق در ۶ ماه اول امسال ۷ میلیارد و ۴۵۰ میلیون نخ بوده که با توجه به واردات بیش از ۶میلیارد نخ سیگار قاچاق در ۶ ماه ابتدای سال گذشته، برآورد می‌شود واردات قاچاق این کالا ۲۲/۳ درصد افزایش یافته‌است. گفتنی است میزان صادرات سیگار در ۶ ماه ابتدای امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته نیز ۹۷/۲ درصد افزایش یافته‌است.

ترخیص یک‌هشتم کالاهای موجود گمرکات

وزیر صنعت، معدن و تجارت از ترخیص ۱/۲ میلیون تن کالا معادل یک‌هشتم کالاهای موجود از گمرکات کشور در ۱۰ روز اخیر خبر داد. علیرضا رزم‌حسینی افزود: با بررسی گمرکات شهید رجایی و باهنر استان هرمزگان تا این لحظه از مجموع ۸/۳ میلیون تن کالای غیراساسی) حدود ۴۰۰ هزار تن ۲ میلیون تن کالای غیراساسی) یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن کالا ترخیص شده‌است. وی گفت: از این میزان حدود ۸۰۰ میلیون تن شامل کالاهای اساسی مانند برنج، روغن، گندم، کنجاله سویا و حدود ۲۰۰ هزار تن ۲ میلیون تن می‌شود. او ادامه داد: البته روند ترخیص‌ها ادامه خواهد داشت. رزم‌حسینی ادامه داد: سیاست اقتصادی دولت متمرکز بر ایجاد فراوانی کالا در کشور است، پس روند ترخیص کالا از گمرکات کشور ادامه خواهد داشت. وزیر صنعت افزود: این وزارتخانه تا بد دست داشتن ۴۰ درصد اقتصاد و همین‌طور ۲۸ درصد از اشتغال کشور، نمی‌تواند به وضع اقتصادی کشور بی‌تفاوت باشد. پس با هدف تأمین کالاهای اساسی و ضروری جامعه، تأمین مواد اولیه کارخانجات و تقویت چرخه تولید کشور اقدامات مقتضی انجام خواهد داشت.

درآمد نفتی سعودی کفاف پرداخت حقوق کارمندان را هم نمی‌دهد

ولیعهد سعودی اعلام کرد که به خاطر شیوع ویروس کرونا و سقوط قیمت نفت در بازار جهانی، عربستان در سال ۲۰۲۰ دهها میلیارد دلار ضرر خواهد کرد. آظهور که اسپوتنیک گزارش داده‌است، ولیعهد عربستان اعلام کرد سقوط قیمت نفت در بازار جهانی از یک سو و تبعات شیوع ویروس کرونا از سوی دیگر ۱۰۰ میلیارد ریال سعودی به اقتصاد این کشور آسیب خواهد زد. این رقم معادل ۲۷ میلیارد دلار است. پس از آن، ولیعهد عربستان این میزان درآمد دولت عربستان حتی کفاف پرداخت حقوق کارمندان دولتی در این کشور را هم نمی‌دهد، چرا که پیش‌بینی‌ها حاکی از هزینه ۵۰۴ میلیارد ریال سعودی حقوق کارمندان برای سال جاری است.